

„Proletáři všech zemí, spojte se!“

DIALOG

OTÁZKY * ODPOVĚDI

KOMUNISTICKÝ LIST

ČÍSLO 375

ČERVEN 2024

ROČNÍK 35

ŠÍŘENÍ VÍTANO

Komunistická strana se nachází v krizi. V krizi personální, kdy i přesto, že KSČM je stranou s největší členskou základnou, zoufale jí chybí kádry, a to zejména v nižších člencích stranické struktury i v mladších věkových skupinách.

Viditelným následkem problémů, do kterých se strana i nemalou zásluhou předchozího vedení strany a našeho poslanceckého klubu dostala, je ztráta důvěry významné části voličů, která se projevila nejhorším volebním výsledkem ve stoleté historii komunistické strany, spojeným s vypnutím komunistické strany z parlamentu v roce 2021.

Následoval mimořádný a následně řádný sjezd Komunistické strany Čech a Moravy, který vedl k personálním změnám ve vedení strany. Nové vedení v čele s europoslankyní Kateřinou Konečnou vede stranu do celorepublikových voleb do Evropského parlamentu, které proběhnou počátkem června.

Právě i volby do Evropského parlamentu jsou důležité pro další existenci komunistické strany. Jistě, politickou činnost strany komunistického typu nelze redukovat pouze na účast ve volbách, nicméně i účast v rámci standardního volebního procesu je důležitá. Zastoupení v zákonodárných sborech jednak umožňuje propagaci komunistických myšlenek směrem k veřejnosti, ale zároveň i aktivní roli v dílčích sociálních zápasech za obranu práv pracujících. Právě na základě dílčích zápasů a případných vítězství v nich je možné pracující oslovit, získat jejich důvěru a následně je přesvědčit pro základní myšlenku socialismu – sociálně spravedlivou společnost.

Nikoliv nevýznamným faktorem budiž také zajištění ekonomických zdrojů, tolik potřebných pro samotnou stranickou činnost ve své komplexnosti.

Probleškují, ale také názory, že **nemá smysl účastnit se voleb do Evropského parlamentu, jelikož se jedná o orgán imperialistické organizace**, který slouží jen jako prodloužená ruka k prosazování neoliberalní a neokoloniální politiky.

Jistě, nedělám si iluze o charakteru evropského parlamentu, respektive o skutečné podstatě fungování Evropské unie. Obdobným způsobem bychom ale moh-

li také argumentovat, že nemá smysl účastnit se voleb do parlamentu České republiky, jelikož se jedná o instituci buržoazního státu. Účast v zastupitelských orgánech má samozřejmě smysl, i přesto, že sama o sobě není samo spásná. Neméně důležitá je terénní sociální práce či organizování a hájení práv pracujících na pracovišti.

Proč volit koalici „STAČILO!“

Dalším kriticky vnímaným faktem z části komunistického spektra je skutečnost, že **KSČM v evropských volbách nekandiduje samostatně**, ale v rámci koalice „STAČILO!“.

Širší kandidátka, jejímž iniciátorem a hnacím motorem je komunistická strana, přitom není v rámci evropského prostoru ojedinělým jevem. Příkladem budiž Komunistická strana Španělska, která dlouhodobě kandiduje jako součást širší koalice Sjediněná levice, v rámci které se jí daří získávat mandáty v regionálních i v celostátním parlamentu.

Části komunistů nevdají samotný fakt, že KSČM nekandiduje samostatně, ale jsou kritičtí vůči tomu, že **koalici STAČILO! netvoří pouze levicově orientované subjekty**, jako je tomu například ve výše zmiňované koalici Sjediněná levice.

Ano, autor těchto řádek by si přál, aby v České republice mohla vzniknout volební koalice čistě na levicovém půdorysu, která by měla reálnou šanci ve volbách uspět. Bohužel, přes maximální snahu současného vedení KSČM se takovou koalici vytvořit nepodařilo. Na vině jsou často malicherné spory, nezkrotná ega některých osobností, ale také rozpory mající ideový rozměr – ne nadarmo se říká, že zatímco pravici spojují peníze, levice rozdělují ideje.

Dalším problémem zůstává skutečnost, že i kdyby se takovou „čistě levicovou“ koalici podařilo vytvořit, není stejně žádná jistota, že by měla šanci ve volbách uspět. Vzhledem k aktuálním mediálním náladám ve společnosti a celkovému vnímání levice obecně se domnívám, že v tuto chvíli nikoliv. Ostatně, i nedávné úspěchy našich sousedů – rakouských komunistů – nebyly dosaženy „čistou“ kandidaturou „tradiční“ KPO, ale právě fúzí s dalšími osobnostmi.

Volby do Evropského parlamentu se konají 7. a 8. června 2024
Volíme číslo 26
„STAČILO!“

Dalším kritickým postojem, který zmíním a který zaznívá vůči koalici „STAČILO!“, je údajná absence levicového programu. To však není tak úplně pravda. Předně je třeba si uvědomit rozdíl mezi dlouhodobým politickým programem strany, který zachycuje její strategické cíle a aktuálním volebním programem, obsahujícím konkrétní body, kterými se snaží volební uskupení oslovit voliče.

Takový volební program je pak jednak kompromisem mezi subjekty tvořícími koalici, a bývá ve snaze o jasnou komunikaci s voliči, pokud možno co nejstručněji. Ani to však neznamená, že by koalice „STAČILO!“ rezignovala na levicové priority. Naopak! Zmiňme například požadavek na zkrácení pracovního týdne, zavedení důstojné minimální mzdy či rozšíření zaměstnanecké participace. Zásadním je také akcent na zajištění dostupného bydlení. Vymezení se proti „neomezené volné ruce trhu“ ve zdravotnictví je pak jasným odmítnutím privatizace veřejných služeb!

V dnešní době nejzásadnější je přitom jasný požadavek míru a zastavení eskalace násilí a dalšího zbrojení. Právě v této oblasti je „STAČILO!“ Jedinou skutečnou zárukou splnění těchto bodů – ty si totiž do programu vepsaly i další, otevřeně k pravici se hlásící subjekty jako Trikolora, SPD či PRO. V jejich případě se ale nejedná ani tak o skutečnou mírovou politiku, jako spíš o zneužití hesel s cílem zmást voliče.

I přesto, že koalici „STAČILO!“ nevnímám bez výhrad, jsem rozhodnut ji v evropských volbách volit.

Nevěřím totiž rádobý protestním slepencům, které tvoří bývalí pravíci politiky ODS, TOP 09 a Svobodných.

Stejně tak si nedělám iluze o tom, jakým způsobem by moje zájmy (ne) zastupovali politici zvolení na kandidátce jednoho z největších tuzemských oligarchů. Z toho mě vyvedla zkušenost s paní eurokomisařkou Jourovou.

A SOCDEM? V tuto chvíli, ústy svých představitelů strana války a eskalace napětí nejen v Evropě! A pro mne, jako možného odvedence, je kterákoliv strana podporující válku – nepřijatelná!

Jiří Růžička

Návrat k vědeckým pramenům revoluční teorie a praxe (6)

Na otázky Dialogu odpovídá RSDr. František Ledvina

V předcházejících dílech tohoto seriálu jsi Františku často vzpomněl marxismus. Napadlo mě, není-li tak trochu modlou, zejména radikální levice? Něčím podobným, čím je pro věřící část populace například Bible nebo Korán?

Bible a Korán jsou dogmata, tedy texty natolik posvátné, že se od nich nelze odchylovat. Věřící se smí pouze jimi řídit a uctívat je. Koneckonců jsou to texty mrtvé, odrážejí dobu dávno minulou; jsou pouze literaturou, i když kulturně napsanou a v mnohém zajímavou. Takový přístup k svému dílu klasického marxismu odmítali.

„Budou nás následovat desítky příštích generací, a budou k nám stejně nemilosrdné, jako jsme byli my ke svým předchůdcům,“ napsal kdysi Marx.

Stejně jednoznačně to charakterizoval Engels: „Naše učení není dogma, ale návod k myšlení a jednání.“

A jasně to vyjádřil i Lenin: „Marx a Engels položili pouze základy nové vědy, kterou musí socialisté rozvíjet ve všech směrech, nechťějí-li zůstat stranou života.“

Takže žádná modla. Marxismu neublížili jeho nepřátelé, ale ti, kteří se k němu sice hlásili, avšak se jím, řečeno s Leninem, „zalíbilo“ zůstat stranou života. Nepochopili rozdíl mezi literaturou a vědou. Literatura se smrtí svého autora dál nerozvíjí, zatímco rozvoj vědy smrtí svého tvůrce zpravidla začíná. Největší chybou bylo, že se k marxismu často přistupovalo jako k posvátnému textu. V tom máš pravdu. I někteří současní pseudorevolucionáři v Marxovi vidí spíš modlu, a hledají v něm hesla místo poznání.

Prosím, můžeš tedy obecně čtenářům přiblížit marxismus, nikoliv ovšem pouze těm poučeným?

Marxismus má tři neoddelitelné, ale relativně samostatné součásti. Tou nejznámější je vědecký socialismus, později nazývaný také vědeckým komunismem. Je to politická věda zkoumající podmínky, možnosti a způsoby přechodu lidstva od kapitalismu ke spravedlivější, beztřídní společnosti. Z těch tří součástí je nejkonkrétnější, nejpraktičtější, a tudíž i nejproměnlivější a nejvíce náchylná k omylům. I věda se mylí; dokonce vždy, když nereflexuje změny podmínek. Základní změna podmínek od dob Marxe zde nastala tím, že se zcela změnil charakter třídy námezdně pracujících – tehdy většinou

málo vzdělaných dělníků, proletářů, která skýtala možnost být v jeho době hlavní hybnou silou politického vývoje. Nyní ji tvoří z rozhodující části středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci, kteří se již za dělníky či proletáře nepovažují a jimiž někteří i opovrhují. Přitom jsou často vykořisťováni více než dělníci. To je problém, se kterým se vědecký komunismus dnes snaží vyrovnat.

Druhou, částečně obecnější součástí marxismu je politická ekonomie. Je to věda, která se teď převážně neučí, protože odhaluje ekonomické vztahy mezi lidmi, existenci tříd spjatých s vykořisťováním a sociální nerovností. Se vztahy ekonomických hodnot tato věda zkoumá vztahy lidí. Od dob Marxe se změnila jevová stránka těchto vztahů, ale jejich podstata zůstala stejná. Vykořisťuje se na vyšší úrovni, ale „v rukavičkách“. Již to neprobíhá jen za hukotu parních strojů a transmisí, vykořisťuje se i tzv. potichu, demokraticky a digitálně. Vykořisťovatel již nemá konkrétní tvář a vilu vedle fabriky. Většinou je anonymní, globální, řečeno obrazně a někdy i fakticky, za vodou. Ale ekonomické zákony, odhalené Marxem, fungují dál.

Třetí, nejobecnější součástí marxismu je dialekticko-materialistická filozofie, k níž položil základy rovněž Marx a kterou se já zabývám. Jde v ní o univerzální výklad světa, hledání společných zákonů vývoje přírody, společnosti a myšlení. Je to nejobecnější teorie o světě, hledající jeho podstatu v rozpornosti, souvislostech a ve vývoji všeho existujícího.

Marxova filozofie je teoretickým základem marxismu a komunistického hnutí vůbec. Je důsledně materialistická, stejně jako každá opravdová věda. To znamená, že hledá materiální podmíněnost všech přírodních i společenských procesů; nevkládá lidské ideje do reálného světa, ale hledá, z čeho v něm vznikají. Nechápe člověka jako izolované individuum, protože takový člověk neexistuje. Člověka chápe jako živočicha produkujícího své životní potřeby ve společnosti a vztahy, jež se v ní utvářejí, což především považuje za určující v jeho životě. Přitom nic existujícího nevidí jako neměnné, jednou pro vždy dané; vše zkoumá v jeho pohybu, ve vývoji. Odmítá jakékoli „věčné pravdy“ i jakoukoli nepoznatelnost.

Je to filozofie dialektická, stejně tak jako kterákoli věda, jež se k dialektice nehlásí. Tuto filozofii vytvořil Marx jako organickou syntézu pravdivých poznatků svých předchůdců a současníků, zatímco

jiné filozofie byly a často ještě jsou spíše eklektickým hromaděním omylů minulosti i současnosti.

Vzdor tomu si přeče jen neodpustím otázku, proč by měl být právě marxismus ve filozofické „architektuře“ civilizace tím pravým ořechovým?

Protože je pravdivý. Kde jsou všechny ty triády, monády, pralátky a stovky jiných teoretických konstrukcí, kterými se kdysi jistě moudří filozofové pokoušeli vysvětlit svět; někdy v poctivé snaze odhalit jeho podstatu, jindy v souznění s mocnými tuto podstatu zakrýt. Jen učitelé dějin filozofie s tím „trápi“ své studenty. Zkoumá ale dnes věda Platonův „Erós“ nebo jeho „věčnou ideu“, Aristotelův „Ethér“, Hegelův „světový rozum“, Masarykovu „prozřetelnost“ či jiné produkty vývoje filozofického myšlení?

Z některých filozofií přetrvaly věky pouze dílčí – nikoli bezvýznamné – poznatky, z jiných zbylo bláto. Po Marxovi zůstal systém: důsledný materialistický pohled na svět spojený s dialektickou metodou jeho poznávání. To je jeho největší objev. Věda, ač se k Marxovi hlásí nebo nehlásí, z tohoto objevu vychází. Kdo nezkoumá svět dialekticky, to jest v jeho rozpornosti, vývoji a univerzálních souvislostech, není vědec, ale dejme tomu spisovatel. Zpochybňování důsledně materialistického stanoviska, nevidět věci jako koneckonců materiálně podmíněné, je více či méně šarlatánství.

Přírodní a technické vědy své šarlatány nemilosrdně odhalují, to jen část společenských věd si je tvrdošíjně pěstuje.

Každý obecně filozofický výklad světa předcházející marxismu se postupně dostal do rozporu s rozvíjející se přírodní vědou. Jen dialektický materialismus obstál a věda jej každým svým objevem potvrzuje, i když to neříká. Každý obecný výklad lidské společnosti postavený pouze či přednostně na idejích se ukázal jako naivní. Ale Marxův historický pohled na společnost, význam výroby v jejích dějinách je dodnes potvrzován společenskou praxí. Je to dosud poslední velký filozofický výklad světa. Filozofové na celém světě jsou většinou přesvědčeni, že už je konec velkých filozofií, že žádná nová již nevznikne. Mají pravdu. Stejně tak například po Darwinovi nevznikne žádná nová velká vývojová teorie v biologii, nebude objevena nová soustava chemických prvků, která by vytlačila soustavu Mendělejevovu. Materialismus nebude nahrazen nějakým novým idealismem, i když se o to spousta myslitelů snaží. ▶ ▶ ▶

► ► ► Matematika nebude zjednodušena, i když by to většina žáků uvítala. Žádná nová logika nebude, i když spousta politiků a novinářů vytváří neustále svou vlastní. Podobně tak materialistická dialektika nebude vystřídána nějakými novými iluzemi vědců, kteří jsou bezradní nad svými objevy. Existují základy poznání, které nelze zbořit. Dialekticko-materialistický výklad světa patří mezi ně, ať se to komu líbí nebo ne. Tyto základy budou jistě dále rozvíjeny, prohlubovány,

upřesňovány, zatratit je však nelze. Jiné výklady světa by v současné vědě totiž neobstály.

Přesto ale ve vědomí jednotlivců i velkých skupin existují.

A existovat budou ještě dlouho. I někteří vědci k nim inklinují, avšak s vědou je nespojují, to by se v bádání daleko nedostali. Mimo vědu sice věří ve vůli boží nebo v Alláha, ale v laboratoři jsou materialisty, chtějí-li mít výsledky. Slavnými je může učinit pouze dialektický přístup

k realitě, nikoli věčné ideje. Jen materialisticky, dialekticky, historicky podmíněná věda, což marxismus ve spojení s dějinami přírody, společnosti a myšlení již v praxi prokázal a prokazuje, je to pravé ořechové, abych odpověděl na tvoji otázku.

Pravda, někteří se nad tím ošklibají. Ale třeba nad Galileem se mnozí také ošklibali, a kdo dneska zná jejich jména.

(Pokračování příště)

Připravil **Stanislav Zeman**

Kdo je vinen?

Slovenský premiér Robert Fico byl zasažen třemi výstřely. Kdo je vinen? Potrhlý stařík s legálně drženou pistolí? Ne!

Na vině mají velký podíl hlavně ti, kteří vyzbrojení mikrofony a klávesnicemi ve službách skvěle placených politiků a propagandistů, denně otravují národ svými jedy a činí z něj zdivočelé a bezbranné stádo.

Ti, kteří již dávno před volbami odstřelují každého kandidáta, který je jen trochu podezřelý z toho, že by dobře nesloužil „majitelům světa“.

Ti, kteří hned po volbách z nechtěného, leč demokraticky zvoleného politika většinou občanů, udělají syčáka a z jeho vítězství národní tragédii.

Ti, kteří umí stejnými prostředky vláčet člověka celá léta po soudech, zničit jeho život i rodinu, a když se ho nepodaří odsoudit, neomluví se. **Ti jsou vinni!**

Nejsou jen na Slovensku, jsou na celém světě. I v Česku takové máme, a každý je dobře zná. Denně k nám promlouvají z obrazovek, novinových stránek i z internetu. Jsou to gaunerky i gauneři schopní vytvořit takovou společenskou atmosféru, v níž se střílí nejen krátkými zbraněmi, ale i raketami s jadernými hlavicemi, aby pak byli nevinni.

Zatím se trefují jen do jednotlivců. Už si ani nepamatujeme, kdo všechno byl zasažen. Stalo se to samozřejmostí a nám, žel, to nepřijde divné. Co na tom, že Zeman byl dvakrát za sebou demokraticky lidem této země zvolen prezidentem? Co na tom, že národem kdysi milovaný Edward Beneš už dávno nežije? Střílet se na ně bude pořád, pro výstrahu těm, které by napadlo změnit stávající pořádky.

Věci se mají nazývat pravým jménem, nemá-li se lhát.

Chtělo by se říci: „**Dobytek je to?!**“

Ne! Dobytek, je lidem užitečný!

-in-

Skálova simultánka

Velké poděkování Pepíkovi Skálovi a Petru Burešovi za rychlou reakci na atentát na premiéra Slovenska Roberta Fica, jehož součástí bylo i velice jasné vystoupení poslance Slovenské národní rady Ing. Pavola Luptáka. Díky!

Vyslovuji absolutní souhlas s emocionálním vystoupením Ľubo Blaha na tiskovce ve Slovenské národní radě několik minut po atentátu. Nejde totiž vůbec o vyšetření činu nějakého pomateného atentátníka. Tak jako nešlo o Fanny Kaplanovou nebo Gavrila Principa. Ti jsou jasní, bleskově zpacifikování a vyřešení během pěti minut...

Ale jde o vyvrhnutí celkové atmosféry vyvolané na Slovensku v posledních letech, ale i u nás, připomínající třicátá léta v Německu, kde se najednou dělníci s hladovými rodinami přeměnili ze stáda ovcí na smečku vzteklych nenávislných všehoschopných vraždících vlků.

U nás může jakýkoliv dement s IQ tykve pomlouvat, značkovat a na Seznamu.cz urážet kohokoli, kdo nemá stejný názor jako autoři neobjektivních článků. Ale i to bych nakonec pochopil. Ten, kdo nepracuje a nevytváří společensky potřebné hodnoty, tak duševně masturbuje na internetu... Ať už neobjektivními, smyšlenými články – uměle provokujícími kompiláty neznámků, nebo nenávislnými, národy a skupiny obyvatel urážejícími, reakcemi respondentů.

Ale co mě zarazí nejvíc jsou tzv. „odborníci“ - politologové, historici, právníci... kteří zbaběle mlčí!

Strachy?! Nebo nechtějí, aby se národ dozvěděl, že vlastně nejsou žádnými odborníky, ale jen rychlokvašenými nositeli titulů s jediným správným voluntaristickým či uměle vytvořeným a za Jidášův groš přebíraným názorem?!

Přítom objektivní náhled svět zná! A jak říkal Fidel: „Lepší svět bez válek je možný!“ A proto jen připomínám, že „Kdo nevolí komunisty – volí nespravedlnost, násilí, fašismus, válku!“

Pepík Všímaný

Ať mu dají koloběžku

Mocnáři mívají všelijaké libůstky. Jeden ruský car si hrál s cínovými vojáčky, cítil se jako generál, zatímco mu jeho „Veliká“ manželka zahýbala s oficíry. Kdo si hraje, nezlobí.

Císař Franc Josef I. si hrál na úředníka. Dali mu kancelář, a on v ní většinu dne seděl, studoval a podepisoval spisy, ...a nezlobil. Vládli jiní.

Staříčkému Masarykovi dali zámek a koně, a on uklizen v Lánech jezdil a jezdil. Měli rozum, dali mu kobytku krotkou a poslušnou, taky už trochu senilní. Bylo to bezpečné, a neohrožovalo to vládu „velké pětky“, zpovzdálí řízené ředitelem Živobanky.

Se Zemanem to bylo složité. Dali mu sice člun, ale on tvrdšíně plul pouze o dovolené. A jinak překážel a překážel. Rybník byl mělký, Zeman vysoký. Utopit ho nešlo.

S naším současným prezidentem je to jednodušší. Má motorku, jezdí a jezdí, a způsobně přečte všechno, co mu napíšu. Kdo si hraje, nezlobí. Na rozdíl od Zemana by utonutí nebylo vhodné. Ale motorka je silná, láme to žebra, a mohlo by to být ještě horší. To je nebezpečné.

Dejte mu proboha koloběžku, na Hradě tam po Havlovi určitě nějaká zbyla!

-in-

Odpovídá současný „demokratický“ politik

Předseda vlády Fiala přijel v Praze na jednu z prestižních vysokých škol a povídá shromážděným studentům: „Jsem tady pro vás, tak se mě ptejte na cokoli, já na všechny vaše otázky odpovím.“

Přihlásí se student Václav Č. a ptá se: „Pane premiére mám na Vás tři otázky. Za prvé – byla válka na Ukrajině nevyhnutelná? Za druhé – je Česká republika součástí této války? Za třetí – pokud řeknete, že tomu tak není, proč tam tedy dodáváme zbraně?“

V tu chvíli zazvoní a je vyhlášena přestávka.

Za deset minut se v aule všichni sejdou, premiér se opět postaví před studenty a znovu opakuje: „Jsem tady pro vás, ptejte se mě na cokoli, na všechny vaše otázky odpovím.“

Přihlásí se student Robert K. a ptá se: „Pane premiére mám k Vám pět otázek. Za prvé – je podpora války na Ukrajině nevyhnutelná? Za druhé – proč nakupujeme neuvěřitelně drahé a technicky nedokonalé F 35, když je stejně dostaneme až za řadu let? Za třetí – jsme v rámci NATO odhodláni použít jaderné zbraně? Za čtvrté – proč zvonilo na přestávku o třicet minut dřív, když tady nikdy nezvoní? Za páté – kam do pr..le zmizel Václav Č.?”

...A vůbec... kde je vlastně premiér?“

Jiří Horák

Před deseti lety, 2. května 2014, na Kulikově poli v Oděse ozbrojenci z Kyjeva a dalších ukrajinských měst zaživa upálili a ubili několik desítek obyvatel Oděsy, kteří nepodpořili státní převrat v hlavním městě. A tak se politika v 21. století změnila v konflikt se smrtelnými následky.

Naším hostem je **Oleg Muzyka**, jeden z přímých účastníků těchto událostí.

Olegu, jak se vyvíjely události 2. května ráno?

První vlak s charkovskými fotbalovými fanoušky přijel do Oděsy na zápas s „Černomorcem“ kolem 9:15 a okamžitě se přesunul z nádraží na Kulikovo pole, ale narazil na autobusy s praporem speciální policie veřejné bezpečnosti (bývalý „Berkut“) a ti je zatlačili zpět. Fanoušci odjeli do centra města.

V té době jsem se už zdržoval na Kulikově poli. Kolem desáté hodiny jsem uviděl uprostřed pole, k němuž byl přístup zcela zablokovan policejními zátarasami, džíp Volkswagen Touareg s tmavými skly a kyjevskou poznávací značkou. Jdu k autu, to se rozjíždí a odjíždí, a když miji policisty u zátarasu, tak mu salutují.

Takže jsou v něm nějací důstojníci, buď z ministerstva vnitra, nebo z bezpečnostní služby. O hodinu později vidím na Kulikově poli další dvě auta, Škodu Octavii a džíp Lexus, jedno s oděskou, druhé s kyjevskou značkou. Také k nim jdu, ale okamžitě odjíždějí přes kontrolní stanoviště, kde jim policisté opět salutují.

A to i přesto, že už brzy ráno oděští policisté v čele s podplukovníkem Anatolijem Madějem společně s našimi strážci zkontrolovali všechny stany v našem stanovém táboře, zda v nich nejsou zbraně a ozbrojení lidé, a oznámili, že nic nenašli.

Pak jsem si všiml, že se na střeše „skleněnky“, jak jsme tehdy označovali druhou budovu oblastního sovětu, objevili nějací lidé. Zřejmě vypnuli kameru, která neustále natáčela všechno, co se dělo na Kulikově poli, a – pravděpodobně – si tam nainstalovali kamery vlastní.

Na pouhé vypnutí kamery jich však bylo víc než dost (čtyři nebo pět lidí), a za druhé, když se dívám na záznam z akce 2. května vidím, že události na Kulikově poli nebyly natáčeny tou stejnou kamerou, která obvykle natáčí vše pro online vysílání na internetu, tak, jako se to dělá u nás v Dumské ulici nebo jinde.

Koncert na Kulikově poli začal, lidé se shromáždili a kolem 13. hodiny jsme začali dostávat informace, že se v centru města rozjely nějaké pohyby (v té době se členové „oděské Družiny“ a jejich sympatizanti shromažďovali na Alexandrovském prospektu poblíž Soborného náměstí, kde byli fotbaloví fanoušci

- poznámka autora). Lidé začali skákat na pódium a křičeli: „Pojďme do centra, musíme jít na pomoc!“ Vytrhl jsem jim mikrofon a řekl, že nikam nepůjdeme, že nemáme žádné síly a prostředky, abychom zastavili pochod, kterého se účastní tři až pět tisíc mladých silných chlapů a stovky „majdanských sebeobránců“. Na žádné střety jsme se nepřipravovali a žádnou mobilizaci našich příznivců jsme předem neohlašovali.

Jak nás zabíjeli na Kulikově poli

Držel jsem lidi na Kulikově poli do čtyř, do půl páté, a nabádal je, aby nikam nechodili. Někteří však přesto odcházeli – po skupinkách – do centra města, protože z davu, který sledoval přenos událostí online, se ozývalo: „Bijí naše!“ Vysílaly to všechny televizní kanály. Lidé byli prostě oblbováni!

Kolem páté hodiny odpolední jsem shromáždil asi dvacet lidí z družiny, jež střežila Kulikovo pole, a šli jsme Puškinovou ulicí směrem k Řeckému náměstí, abychom se podívali, co se děje v centru. A když jsme došli k Řeckému náměstí, tak jsme opravdu uviděli, co se děje.

A co jste viděli?

Zuřivou střelbu. Během několika minut kolem mě prošli tři policisté se střelnými ranami. Jeden podplukovník ležel před obchodem Antoška, celý zelený, řval bolestí, pod neprůstřelnou vestou měl ránu, zřejmě od brokovnice. Kolem mě prošel Dmitrij Fuchedži, zástupce vedoucího Hlavního odboru ministerstva vnitra v Oděské oblasti, šéf policie veřejné bezpečnosti, a držel si prostřelenou ruku. Mezi námi pobíhalo asi 10 až 15 mužů speciálních jednotek SBU „Alfa“, všichni v černém, s malými štíty a automatickými puškami. Nedělali nic, i když kameny létaly směrem k nim i k nám, jako by někoho hlídali.

Podotýkám, že majdanovci „pracovali“ velmi profesionálně. Stavěli „pyramidy“ ze štítů, které zcela zakrývaly jejich řady, a pak se tu a tam štít odhrnul, bojovník rychle zamířil a vystřelil, načež se „okno“ opět zavřelo.

Zůstali jsme tam zhruba do šesti, možná do osmi hodin večer, ten den jsem ztratil pojem o čase. Pak jsme z toho pekla vyskočili a utíkali na Kulikovo pole. Ženy, teenageři a staří lidé, kteří tam zůstali, dospělých mužů bylo málo, stavěli barikády z improvizovaných materiálů, ale jaké barikády? Byly vysoké sotva půl metru.

Poté jsme se přesunuli k Domu odborů a barikády jsme posunuli k jeho vchodu. Chci, aby bylo jasno – později totiž mnoho lidí říkalo, že nás tam vylákali schválně a podobně. Ale tak to nebylo – kaž-

dý, kdo chtěl odejít, to mohl udělat. Ale už v té chvíli bylo vidět, že nacionalisté a fotbaloví fanoušci běží v houfu naším směrem.

Nejprve jsme se bránili na schodech Domu odborů. Tato obrana trvala v nejlepší případě 15 až 30 minut, protože hodíš kámen a padesát jich letí na tebe, navíc Molotovovy koktejly a výbušné balíčky s různými kovovými nástrahami. Tak jsme zašli do budovy, zablokovali jsme vstupní dveře (ledničkami, stoly, čím se dalo) a zabarikádovali se.

Co se dělo v Domě odborů?

Útočníci vnikli do budovy z nádvoří, rozbili obrovská okna na schodišti a pak začali zvenčí házet vše, co měli, dovnitř budovy. Osobně jsem viděl, jak kousek ode mě spadla sovětská armádní dýmovnice, kartonová trubka dlouhá asi čtyřicet centimetrů o průměru pěti centimetrů.

Taková dýmovnice vydává hlasitý klapot a začne vypouštět zelený plyn na bázi síry, za chvíli se nedá dýchat, žere oči, navíc kvůli hustému plynu není nic vidět, ani ruka u obličejů. Začala panika, nepamatují si, jak jsem se dostal z prvního patra do čtvrtého (dlouho jsem si myslel, že jsem ve třetím patře, později jsem si to uvědomil z fotek, když jsem nás viděl viset na okenním parapetu při požáru v budově – měl jsem na sobě jasně viditelnou oranžovou stavební přílbu).

V kanceláři ve čtvrtém patře, kde jsme se schovávali před kouřem a ohněm, byli se mnou ještě tři lidé – mladý kluk, aktivista Aleksandr z naší Všeukrajinské strany „Vlast“ a starší dědeček. Dědečkovi, když už jsme viseli na okenním parapetu, něco rozbilo lebku – samozřejmě ne kámen, do třetího patra sovětské budovy se kamenem netrefíte. Obvázali jsme mu hlavu, seděl v rohu místnosti a chrčel.

Z okna bylo vidět, co se stane tomu, kdo sleze z budovy na zem. Bez ostychu mlátili ženy a muži byli doslova umláceni k smrti. Viděl jsem, jak jeden chlap utíká, běžel doprostřed Kulikova pole, třicet lidí ho honilo a dohonilo, povalili ho na zem, skákali po něm, pak ho odhodili a odešli – zbyly z něj jen nějaké cáry.

V té době jsme začali obvolávat příbuzné a přátele a loučit se s nimi. Známí mi zase řekli, že volali na hasičskou stanici, která byla 500 metrů od Domu odborů, ale odmítli k požáru vyjet. Nakonec hasiči přece jenom přijeli, jeden v helmě vylezl po žebříku k našemu oknu a zeptal se: „Jdete ven?“ Řekl jsem: „Ne!“ Dál ani nenaléhal, protože viděl, jak ubili ty, kteří budovu opustili.

Čekali jsme v kanceláři, dokud oheň a kouř v budově nepřešel. Bylo pozdě večer – deset nebo dvanáct hodin. ▶ ▶ ▶

► ► ► Jak jsem řekl, ztratil jsem ten den přehled o čase. V jednu chvíli někdo zaklepal na dveře. Připravili jsme se na odpor, ale ukázalo se, že to byl hasič. Dali jsme mu našeho zraněného dědu a zůstali jsme sami.

A co bylo potom?

V té době byl v celé budově hluk a křik. Bylo slyšet nějaké tleskání, ale těžko říct s jistotou, co to bylo, možná výstřely – po událostech toho dne mi hučelo v uších. Všiml jsem si, že venku stojí lidé, kteří svítí laserovými ukazovátkami do oken, a napadlo mě, že probíhá koordinace – bojové týmy procházejí budovou, aby ji vyčistily, a z ulice dostávají údaje o tom, do kterých kanceláří mají vstoupit. Lehli jsme si na zem a snažili se, aby nás lidé na ulici neviděli.

Když se kouř rozptýlil, navrhl jsem kamarádům, aby vyšli ven. Rozdělili jsme se jeden po druhém, co se stalo s prvním chlapcem, netuším, Alexandrovi se podařilo z budovy vyskočit, přežil, ale stále má těžkou otravu plynem. Já jsem zůstal v budově a chodil jsem po patrech nahoru a dolů a hledal bratra, který před útokem vběhl do budovy – nejdřív po spodních patrech, pak po horních, až jsem se dostal na půdu.

Viděl jsem desítky mrtvol, obracel jsem je, díval jsem se jim do tváří, svítil si telefonem – hledal jsem bratra (nakonec jsem ho nenašel – a jak se ukázalo, vyskočil už odpoledne z druhého patra a byl již tou dobou v nemocnici). Cestou jsem narazil na skupinu „pravoseků“ (*organizace Pravý sektor – pozn. překl.*) Protože jsem vystudoval ukrajinskou školu, uměl jsem ukrajinsky, a na otázku „Kdo jsi, chlapče?“ jsem jim odpověděl: „Svij“ („Nás“). Tak jsme se rozešli. Cestou jsem slyšel, jak říkají: „Tak, tady jsme skončili, teď přijdou ti, co sbírají dokumenty.“ To znamená, že tam byly skupiny, které se zjevně zabývaly určitou prací – někteří zabíjeli a začíšťovali prostory, jiní sbírali dokumenty a telefony od mrtvých atd.

Když už jsem scházel po schodech, najednou se rozsvítilo světlo a ukázalo se, že mě sleduje pět „pravoseků“. Měl jsem obličej černý od sazí a škváry, hlavu zakrytou tričkem. Ještě že nás v té chvíli potkali příslušníci ministerstva vnitra (majori, plukovníci), zadrželi mě (příznačně je, že mezi nimi nebyli žádní „pravičáci“) a začali mě eskortovat do přízemí. Tím mě asi zachránili před smrtí.

Během cesty jsme sledovali, jak je vše ničeno, budova i samotné kanceláře, z pronajatých kancelářských prostor vyznašeli kancelářské vybavení a vše, co by se ještě mohlo hodit. Na jednom ze schodišť seděl vedle ležících mrtvol „pravosek“ s bonboniérkou v ruce. Asi ji někde ukradl. Žral bonbony a zapíjel je šampaň-

ským z láhve. To přišlo odporné dokonce i nacionalistům, kteří mě sledovali, a tak mu řekli: „Jsi normální?“ „Jo!“ odpověděl. A pokračoval: „No a co? Odpočívám.“

Při odchodu z budovy jsme narazili na dva příslušníky SBU. I oni nechali „pravoseky“ bez problémů projít – ti jen odhruuli límce oděvů a něco jim ukázali. A nás, přeživší vedli přes kordon do auta a poslali na služebnu městské policie.

To už je samostatná kapitola událostí z 2. května. Co se dělo na policejní stanici, koho jste tam viděl?

Na policejní stanici jsme byli po jednom odvedeni do čtvrtého patra a natáčeni na video. Protokoly o zadržení byly kompletně připraveny, museli jsme uvést pouze své osobní údaje. Když mě pak zase odvedli do přízemí, viděl jsem, kolik je tam zadržených z Domu odborů – ženy, děti (například třináctiletá dívka i s rodiči). A kolik jich bylo zmlácených – jeden chlap měl úplně vyražené všechny zuby (zřejmě pálkou) a z úst mu visely jakési cáry. Začali ke mně přicházet lidé a já jim vysvětloval, že článek 163 ústavy dává právo nesvědčit sám proti sobě.

Vtom se otevřely dveře, na chodbu vyšel podplukovník Anatolij Maděj, který ráno kontroloval tábor na Kulikově poli, oslovil mě jménem a jménem po otci a pozval mě do kanceláře velitele městské policie. Vešel jsem dovnitř. Uviděl jsem tam shromážděné policejní náčelníky a dva důstojníky SBU, ty, kteří v době, kdy jsem byl v Domě odborů, odtud propustili „pravoseky“. Maděj na mě ukázal a řekl: „To jsou dva vážení lidé z Kyjeva, chtějí s vámi mluvit.“

Náš rozhovor nebyl dlouhý. Nejprve se mě zeptali, kolik mobilních telefonů jsem si koupil za peníze, které jsem dostal, na což jsem odpověděl: „Ukažte mi alespoň jednoho člověka v Oděse, který řekne, že on nebo já jsme si vzájemně nabídli peníze.“ Dobře, řekli, nic proti vám nemáme. Položili mi ještě několik formálních otázek – odkud jsem, kdy jsem se přestěhoval do Oděsy. A ptali se, proč jsem tábořil na Kulikově poli. Odpověděl jsem – to dobře víte, kvůli federálnímu uspořádání, celní unii, ruštině jako druhému státnímu jazyku...

Při zmínce o ruštině jako druhém státním jazyce jeden z důstojníků SBU vyskočil od stolu a řval: „Je mi z vás a z té vaší ruštiny špatně!“ Přestože na mě i on sám mluvil rusky.

Neměl jsem co ztratit, ten den jsem viděl desítky mrtvých, nevěděl jsem, co je s mými příbuznými, a tak jsem řekl: „Když vás pouhá zmínka o ruštině nutí k takovému řevu od stolu, o čem si chcete povídat? O čem?“ opakoval jsem. Obrátil se k ostatním a řekl: „Postarejte se, abych ho už nikdy neviděl.“ Vyšel jsem

na chodbu, Maděj vyskočil za mnou a začal mi vysvětlovat: „Vy jste to špatně pochopil, my jsme vám chtěli pomoci.“ Na to jsem mu odpověděl: „Mně ne, lidem je třeba pomáhat. Začněte je vodit na záchod, zavolejte lékařskou pomoc.“ Policisté našim požadavkům skutečně vyhověli a zavolali sanitku, která odvezla nejméně zraněné lidi, kteří tam leželi jako odpadky.

Když jsem se před odchodem do cely svlékal, viděl jsem, jak pro mě tento den skončil – obrovský hematom na hrudi, rána ocelovou kuličkou z řeznické pistole v zadní části nohy, památka z Řeckého náměstí.

Viděl jsem muže z řad „majdanských aktivistů“, který na mě střílel takovou pistolí (podobá se pistoli Makarov), a jen díky tomu, že jsem rychle ustoupil z linie palby, jsem byl zraněn jen v zadní části nohy.

V cele se mnou byl strýc Tolja, rodák z Oděsy, narozený v roce 1941, kterého jsem znal z Kulikova pole. Narodil se v době, kdy jeho otec bránil Oděsu před Němci. Byl obviněn podle stejných paragrafů jako já: část 2 článku 294 (hromadné výtržnosti, pokud způsobily smrt nebo jiné vážné následky) a část 1 článku 115 (úkladná vražda).

Odpoledne 3. května byl strýc Tolja předvolán do kanceláře vyšetřovatele, a když se vrátil, řekl mi, že podepsal protokol o výběru preventivního opatření. Náhle, ve dvanáct hodin v noci, dávno po večerce (zřejmě aby mě zastihli v co nejvíc psychicky oslabeném stavu), jsem byl probuzen a odveden k vyšetřovateli. A ten mi hned podstrkuje k podpisu papíry o volbě předběžného opatření, začínám číst a vidím tam historiky o tom, kde jsem údajně byl 2. května, na koho jsem střílel, koho jsem zabil atd.

Na konci byla charakteristika: „Aktivista, organizační schopnosti, agresivní, sklony k násilí.“ Zeptal jsem se vyšetřovatele: „Rozhodl ses, že si vysloužíš hvězdičku, když mě zavřeš?“ A odmítl jsem to podepsat.

V noci z 3. na 4. května byl do cely pro dvě osoby vhozen další zadržený. Ukázalo se, že jde o námořníka, který poté, co 2. května viděl, co se děje, odmítl odjet na plavbu a přispěchal lidem na pomoc. Podle něj byly všechny cely na oddělení plné a obyvatelé Oděsy vzali oddělení do obležení, tak ho hodili k nám.

Odpoledne 4. května nás opět přivedli k vyšetřovateli, už jako celou skupinu, a on opět požadoval, abychom podepsali alespoň nějaké dokumenty. Opět jsme odmítli, někdo napsal do protokolu: „Nesouhlasím!“

Když mě vyváděli z kanceláře vyšetřovatele, otevřely se dveře sousední kanceláře.

► ► ► Vyšel z ní muž v civilu a řekl osobě, která mě doprovázela: „Můžeme si promluvit s Muzykou?“ Zajímalo mě, o co jde. Vešel jsem do kanceláře, byli tam dva lidé, praporčík zůstal stát u otevřených dveří. Ukázalo se, že jsou to důstojníci SBU, ale už z Oděsy, ne z Kyjeva. Položili mi dvě otázky - co mohu říci o sklepích v Domě odborů (tato otázka mě překvapila) a kolik lidí podle mě zahynulo? „Mohu samozřejmě jen spekulovat,“ odpověděl jsem. „Ale pokud vstoupilo do budovy asi 450 až 500 lidí, asi 200 lidí je v nemocnicích, 60 až 70 jich sedí tady a asi padesát se podařilo vyskočit z budovy a utéct, vychází mi, že zemřelo více než 100 lidí.“ Na to důstojník SBU pouze poznamenal: „Dobře, běžte!“

O čem to svědčí? Zřejmě pro ně nebyl takový počet mrtvých nečekáný.

A jak jste se dostal na svobodu?

Poté, co jsme se vrátili do cel, jsme po chvíli zaslechli, že ti, kteří se shromáždili kolem budovy, už bourají bránu. A ze všech cel se začalo ozývat: „Oděsa je město - hrdina!“ Nevolali „zachraňte - pomozte“, ale celá věznice skandovala: „Oděsa je město - hrdina!“ A všichni začali bušit na dveře cel.

Na oddělení zapnuli sirénu.

V té nervozitě jsem vyrval z betonové podlahy celý stoličku, rozbili jsme ji a začali jsme bušit do dveří s ocelovým obložení. Přitom jsme se omylem trefili do jednoho z nýtů (vnitřní obložení nebylo svařované, ale nýtované), a ten odletěl. Pokračovali jsme v úderech do nýtů, přičemž jsme kompletně sundali všechny vnitřní ocelové panely dveří. Chystali jsme se rozbít i postel a použít ji na vnější plášť dveří, ale v tu chvíli siréna dohoulala a policie oznámila, že všichni budou propuštěni.

A tak jsme my, 67 zadržených, vyšli ven. Lehce mžilo. Podle různých zdrojů se před budovou shromáždilo tři až pět tisíc lidí. A všichni na nás volali: „Hrdinové!“

Vystoupil jsem a v té nervozitě jsem řekl, že teď půjdeme k městské správě, ale pak jsem se podíval na shromážděné lidi a uviděl jsem, že jsou to úplně obyčejní lidé, beze zbraní, bez ničeho. V té chvíli už za mnou přicházeli známí z Kulikova pole a říkali, že u pomníku vévody (na Potěmkinově nábřeží poblíž pomníku vévody Richelieu - pozn. red.) se začínají rychle shromažďovat „pravicoví aktivisté“ se zbraněmi. A že je třeba buď někam odejít nebo lidi rozpustit. Jinak bude ještě více krve než 2. května.

Vystoupil jsem na pódium před lidmi a požádal je, aby šli domů. Lidé se začali rozcházet. Odešel jsem teprve tehdy, když před budovou nezůstalo víc než dvě stě lidí a velmi málo aktivistů z Kulikova pole. Stejně už kolem mě kroužili příslušníci SBU a bylo jasné, že možná zase skončím za mřížemi.

Jaký závěr lze z těchto událostí vyvodit? Všichni lidé, bez ohledu na to, jak banální budou následující slova, chtějí žít. Na vrcholu našich shromáždění na Kulikově poli jsem jednou z pódia řekl, že kdyby přišel den „D“, byl bych rád, kdyby z těch dvaceti tisíc lidí, kteří teď stojí před pódium, přišlo alespoň tisíc. Mýlil jsem se – ukázalo se, že to bude pět set lidí. Jedna věc je chodit na mítinky, druhá věc je vzdorovat krupobití kamenů, obušků a kulek.

Až do 21. května 2014 jsem byl stále v Oděse, měnil jsem bydliště, komunikoval jsem s lidmi, s novináři, ale pak jsem odjel – nejdřív do Ruska a pak do Evropy.

* * *

Rozhovor s Olegem Muzykou vedl redaktor **Vladislav Malcev**

Byl otištěn 2. května 2022 na UKRAJINA.ru

Z ruštiny přeložila

PhDr. Jana Görčošová

Rozhovor s generálním tajemníkem Romanem Blaškem

Generální tajemník Komunistické strany Československa Roman Blaško v rozhovoru pro CMG označil cestu čínského prezidenta Xi Jinpinga do Francie, Srbska a Maďarska za mimořádnou událost a mj. zdůraznil, že Čína má klíč od řízení globální ekonomiky a chce načasovat a rozfázovat, kdy, komu, ve který čas a jak moc bude otvírat dveře do této sféry v návaznosti na svůj koncept.

Na pozvání prezidenta Francouzské republiky Emmanuela Macrona, prezidenta Srbské republiky Aleksandara Vučića a maďarského prezidenta Tamáse Sulyoka a premiéra Viktora Orbána uskuteční čínský prezident Xi Jinping od 5. do 10. května státní návštěvy tři výše uvedených zemí. Jaký význam tomu přikládáte?

Je to velmi mimořádná událost. Jednak je třeba říci, že čínský prezident a generální tajemník Komunistické strany Číny Xi Jinping často na pracovní návštěvy nevyráží. Jednak to jeho postavení v globální politice a ekonomice určuje, pak také Čína velmi striktně dodržuje politiku nevměšování a maximální možné neutrality tam, kde je nějaké napětí a nakonec především má plno práce, co se týká také vnitřní politiky. Je to přece jen země s 1,4 miliardy lidí. A kdo zná pravidla poli-

tických procesů, ví, že tady se udrží hlavně ten, kdo tyto pravidla udržuje a Čína se stala centrem koncentrace řízení světa a bere to nesmírně odpovědně, na rozdíl od Spojených států, které skončili, co se této role týká.

Francie tak teď má roli jakéhosi hegemona v Evropě a Evropské unii, také prezident Francie Emanuel Macron byl před několika měsíci v Číně a byl přijat na snad nejvyšší úrovni. A teď se to očekává od Francie při přijetí prezidenta Číny Xi Jinpinga. Tady se bude jednat na globální úrovni. Macron nedávno na svých stránkách prohlásil, že některé klíčové nadnárodní společnosti jsou nadále v přátelských vztazích s Francií a myslím, že o to tady jde. Čína má klíč od řízení globální ekonomiky a chce načasovat a rozfázovat, kdy, komu, ve který čas a jak moc bude otvírat dveře do této sféry v návaznosti na svůj koncept. Protože od toho, jak se zachová a co dohodne Čína, se budou dále odvíjet celosvětové procesy ve všech sférách. Takže co se týká Francie velmi významná návštěva.

Co se týká Maďarska a Srbska, Čína jednak do obou zemí opravdu hodně investovala, ale také obě země pod vedením zmiňovaných politiků velice ukázaly schopnost zdatně garantovat tyto čínské

investice. Také jejich znalost globálního řízení je na vysoké úrovni na rozdíl od politiků Evropské unie, kteří nejsou schopni nejen myslet, ale hlavně provádět globální politiku. Bohužel pro nás, jelikož Česká republika se měla stát vstupní branou do projektu Pásmo a cesta formátu 16 + 1, to znamená, že Česká republika mohla kontrolovat všechny strategické projekty v tomto pásmu.

Jenže Čína čekat nemůže a naše vláda, která se podvodem dostala k moci (protože si upravili zákon tak, aby byli maximálně zvýhodněni v parlamentních volbách a tak marginální strany utvořili zákonnou možnost koalice, což dříve nebylo možné) vede protičínskou politiku. Svědčí o tom například vyřazení z tendru na dostavbu jaderné elektrárny v Dukovanech. Politika vlády ČR není pronárodní a pročeská, ale výhradně proamerická. Nevím, kde berou tu drzost, že nám tvrdí pravý opak. Mluvím o tom proto, že jsme se tímto připravili o obrovské příležitosti v ekonomice a také posílení státní suverenity naší země. Doufám, že na viníky bude v budoucnu nejen poukázáno.

Návštěva Srbska datumově souvisí s 25. výročím amerického úderu na čínskou ambasádu v Bělehradě – to asi není náhoda...

► ► ►

► ► ► Rozhodně to náhoda není, ano i tohle bude významným připomenutím a vzájemnou uctívou podporou obou zemí. Čína není a nikdy nebyla země, která by války vyvolávala, naopak má primární status neutrality, aby mohla sehrát v konfliktech svou parlamentární roli. Opravdu, kdo byl v poslední době v Bělehradě, musel vidět tu obrovskou výstavbu přímo v centru Bělehradu, na druhé straně má USA snahu v Srbsku rozpoutat konflikt. Čína si chce své investice ochránit a Srbsko svou přítomností politicky posílí z globální úrovně. Oboustranné výhody, to je skutečná politika Číny. Kdo to nevidí nebo nechce vidět, je dlouhodobě ztracen.

Důvod návštěvy však není jen pietní, za zásadní je nutno ji považovat zejména v kontextu dnešního mezinárodního politického a ekonomického vývoje. Srbsko totiž bylo pozváno k účasti na summitu BRICS v Kazani v roce 2024. Očekáváte možnou nabídku vstupu Srbska do BRICS?

Jak jsem už uvedl, Srbsko tímto de facto velmi posílí, takže má odpověď zní ANO! Do skupiny BRICS chce vstoupit řada zemí, zejména státy tzv. globálního Jihu a hlavně africké, které byly opravdu drsně drancovány Západem. Dodnes si z řady států dělá „divoký Klondajk“ bez minimálního ohledu na životní podmínky původních obyvatel. A opět Čína a Ruská federace nabízí pomocnou ruku, jelikož se chce rozvíjet a ne stagnovat. Bez rozvoje a harmonizace společnosti nelze dnes dlouhodobě fungovat. Srbsko stejně jako Maďarsko si slibují další investice, technologie, politickou podporu

v oblasti technologií vojenských, což jim dá větší nezávislost, od Ruska také strategické suroviny a vzájemný intenzivní obchod. Tohle všechno jsme mohli mít také, nebýt těch apologetů USA a Západu, co jsou v současnosti u moci. Věřím ale, že není všem dnům konec a jednou se budou naše děti chodit dívat na vzácnou pandu do pražské ZOO.

Viktor Orbán se domnívá, že EU ve své současné podobě je neživotaschopná. Také v Maďarsku se tedy očekává jednání o vstupu do BRICS. Co by to mohlo znamenat pro zbylé země Visegrádské čtyřky? Třeba v ČR moc stran o vstupu do BRICS nemluví...

Ano, BRICS je prostě alternativa, která dříve jednoduše velmi chyběla, a kdo má zdravý rozum, obrací se na BRICS, nechce se cyklit na místě a nerozvíjet, spíš naopak prožívat krizi v různých sférách, stejně jako to prožívá dnes USA a Západ. Americký prezident sice prohlásil pravdivě, že v USA zažívají pomalý hospodářský vzestup, ale platíme to my a kasíruje nás Evropská unie.

Navíc USA se daří hospodářsky hlavně jen v určitých sférách, například vojenskoprůmyslovém komplexu. Vzhledem k tomu, že se mění vojenské strategie a dnešní válka se stává především válkou technologickou, musel Západ vyprázdnit sklady, aby je mohl doplnit novými technologiemi. Jak se říká, bohužel, nebo bohudík, nebyl Západ připraven na konflikt na Ukrajině i jinde tak dokonale, jak se domníval.

Musím říci, že je tu ještě jedna velmi významná organizace, podle mého ještě významnější a tím je ŠOS - Šanghajská

organizace spolupráce. Ta zahrnuje nejen ekonomiku, ale i rozvoj spolupráce ve vojenské oblasti. Tím si zabezpečuje ochranu své globální ekonomiky. Je to jakýsi obranný pakt, ale velmi významný. A USA a Západ to moc dobře ví. Jen někteří neoliberálové z takzvané Deep State skrz křoví nevidí hustý silný les.

Ve Francii asi nabídka vstupu do BRICS nezazní... Evropské země se musí nějak dostat z recese, proč ne s pomocí Číny a pak BRICS?

Správná otázka. Podle mne určitě nemůže, ani to není potřeba a na pořadu dne. Číně i USA se Západem záleží na Evropě. A proč? No protože je to pořád nejvíce ekonomicky významná část euroasijského kontinentu. A Euroasii, jak všichni už dnes ví, patří 21. století. Jak jsem už uvedl, Čína, jež je u kormidla světové ekonomiky, potřebuje silného spojence, na druhé straně to nebude jednoduché - ale brzy všichni začnou chápat, že multipolární svět už je ustanoven a všichni, kdo budou chtít hrát nějakou významnou roli ve světové politice a ekonomice, musí přijmout vlastní odpovědnost a rozhodování.

A to je to co si zatím Evropská unie není schopna uvědomit, musí skutečně přijít, jak říkal Viktor Orbán, nové vedení, které nastolí subjektivitu Evropě a ostatním státům.

Vše se urychlí nebo zbrzdí podle toho, jak proběhnou prezidentské volby v USA, od toho se bude odrážet politika v celé Evropě i v České republice.

Zbyšek Kupský

<https://czech.cri.cn/2024/05/06/AR-TIMZZEG12I9J1F2CzwoWf240506.shtml>

Novela zákoníku práce nás vrací do 19. století

Jako by nestačilo, že na svém jednání, které začne 21. května, má Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky projednávat návrh důchodové reformy, kterou chce současná pětidemolice protlačit na sílu svých 108 hlasů.

Další asociální návrh má brzy přijít – novela zákoníku práce.

Ta je prezentována svými pravicovými předkladateli jako něco přelomového, co zpružní prý zamrzlý pracovní trh. Je tomu však naopak!

Novela výrazně zhorší postavení všech pracujících, prodlouží zkušební dobu ze tří měsíců na čtyři a výpovědní doba začne běžet již dnem doručení výpovědi, kterou budete moci dostat třeba e-mailem, namísto až od prvního dne následujícího měsíce.

Zkrátí se rovněž denní odpočinek při havarijních stavech. Snahou některých pravicových poslanců pak bude do návrhu protlačit i možnost výpovědi bez udání důvodu.

Navrhované změny nás vrací o více než sto let zpět. Stejně jako to, že novela zákoníku práce má zavést možnost zaměstnat o letních prázdninách i nezletilé osoby

starší 14 let. Vrací tím do praxe dětskou práci, neboť Úmluva o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání, která byla přijata Mezinárodní organizací práce v roce 1973, stanovuje nejnižší věk pro vstup do zaměstnání na 15 let a na 18 let v případě práce ohrožující zdraví či morálku. Tato smlouva byla ratifikována i Českou republikou.

Jako velká výhoda je propagováno umožnění samorozvrhování směn zaměstnanci, i když vykonávají práci na pracovišti zaměstnavatele. Dovedete si však představit reálnost této „velké výhody“ v továrnách, v zemědělství, školství, zdravotnictví nebo ve službách např. u zaměstnanců hotelů či restaurací, ale i v dalších oborech?!

Nikoliv! Tato výhoda bude jen pro úzkou skupinu zaměstnanců!

KSČM tyto změny zásadně odmítá!

Považuje je v 21. století za naprosto nepřipustné a populistické. **Většina těchto opatření povede k větší nejistotě zaměstnanců a zhoršení jejich pozic oproti zaměstnavatelům,** ale například i oproti bankám a dalším finančním institucím.

VV ÚV KSČM

Proč nastala nezbytnost vytvořit *Jednotnou frontu vlasteneckých sil České republiky*. Jakou úlohu by v tomto uskupení měla sehrát KSČM?

Otázka nutnosti sjednocování pracujících lidí vystupovala do popředí vždy, když byla kapitalistická společnost, zasažena hlubšími krizovými jevy a procesy. Tak jak tomu bylo v minulém století, zejména v době za světové hospodářské krize a s tím i s nástupem fašismu v Itálii a Německu. Abychom se dotkli komunistického hnutí té doby, především nesmírně významné a aktivní **Komunistické internacionály (KI)**, pak

již její VI. kongres (jenž jednal v Moskvě 17. 7. až 1. 9. 1928), který vedle jiných základních a zásadních otázek upozornil na to, že končí dočasná stabilizace kapitalismu, kterou vystřídala hospodářská krize za podmínek všeobecné krize kapitalismu. Závěry VI. Kongresu se ukázaly jako bezesporu správné.

Omezování průmyslové výroby a obchodu připravilo desítky milionů dělníků a zaměstnanců o práci. Podle údajů Úřadu práce při Společnosti národů bylo v roce 1932 jen ve 34 průmyslových zemí 30 miliónů plně nezaměstnaných: jen v USA to bylo 12 a v Německu 7 miliónů. V řadě zemí neexistovalo sociální pojištění a nezaměstnaní zůstali bez podpory. Tam kde existovalo (př. Německo, Británie a Rakousko), byly podpory tak nízké, že nestačily uhradit ani existenční minimum dělnických rodin.

Šlo tedy i o nutnost stanovit opatření **k boji s nebezpečím imperialistických válek, a tedy i proti nastupujícímu fašismu**, který představoval stále více dominantnější tendenci, při buržoazním řešení důsledků oné světové hospodářské krize, tedy nárůstu všeobecné krize kapitalismu. To bylo na půdě mezinárodního komunistického, dělnického a národně osvobozenického hnutí důsledně řešeno na **VII. kongresu KI** (25. 7. až 21. 8. 1935), **vyhlášením boje komunistických stran za jednotnou dělnickou a lidovou frontu proti fašismu**. Již před tímto kongresem, vyzval začátkem října 1934 generální tajemník FKS M. Thorez, na shromáždění v Paříži k organizování lidové fronty boje za chléb, svobodu a mír.

V roce 1935, při svém úsilí o vytvoření jednotné *lidové fronty* ve Španělsku, navrhla KSŠ všem dělnickým a demokratickým stranám a organizacím, aby vytvořily *protifašistickou lidovou frontu*. Přesto, že předáci socialistické levicové republikánské strany k tomu nepřistoupili, byl v létě roku 1935 ustaven první *národní orgán lidové fronty*, do něhož vstoupili zástupci KS a organizací komunistické mládeže, republikánské federál-

ní strany, levicové národně socialistické strany a levicové republikánské mládeže, Jednotné všeobecné konfederace práce, kdy nakonec lidová fronta sjednotila drtivou většinu obyvatel Španělska. Obdobné procesy probíhaly i v dalších zemích včetně Československa.

Na místě je připomenout, že **politika jednotné a lidové fronty proti fašismu a válce, byla spjata** i s heslem **vlády lidové fronty**, jež by vznikla z velkého hnutí a boje jednotné a lidové fronty, která by byla schopna organizovat skutečnou

obranu republiky proti fašismu. To se nakonec naplnilo na sklonku války, při jednání představitelů moskevské a londýnské emigrace a zástupců Slovenské národní rady, kdy byla **ustavena Národní fronta (NF) Čechů a Slováků**. Šlo o vznik **pevného protifašistického svazku dělníků, rolníků, živnostníků, pracujících inteligence i části buržoazie**. NF v níž KSČ, díky své obětavé a zásadové politice, zaujala čelné postavení, umožnila spolupracovat s benešovskou, vlasteneckou, antifašistickou buržoazií. Umožnila navázat styk s těmi vrstvami národa, které Benešovi důvěřovaly a stály za ním. **NF byla zakotvena v Košickém vládním programu**, našla své vyjádření ve **vládě NF** (jmenované 4. 4. 1945), která se stala orgánem, jenž urychloval rozmach následného revolučního procesu.

I dnes stojí naše společnost před hrozbou války, neboť „politické elity“ EU, VB a USA stále více rozmíchávají válečný požár, jimi založený na Ukrajině, aby mohlo být Rusko totálně oslabeno a poté poraženo a s jeho obrovským nejen surovinovým bohatstvím, rozporcováno do vazalských států a státek, pod jejich (USA, EU) nadvládou.

Jsmo přitom ve zcela zvláštní situaci, kdy uběhlo fakticky 35let od kontrarevolučních převratů ve střední a východní Evropě. **Příčinami i důsledky těchto převratů jsme stále ještě značně zasaženi. Komunistická, autenticky levicová hnutí** (strany) jsou přitom pod trvalým tlakem antisocialistických a antikomunistických kampaní, založených na falšování dějin. U nás pak i pod tlakem působení zákona o „zločinném komunistickém režimu“, což tato hnutí ochromuje, negativně ovlivňuje jejich akceschopnost. Jde tedy o to, že nejen skutečně levicová hnutí se dnes nalézají ve zcela odlišných podmínkách, než tomu bylo u komunistického a dělnického (i národně osvobozenického) hnutí před 100 lety. Tehdy nabíralo na síle, bylo na vzestupu. **Dnes se, po obrovských porážkách v zemích bývalé světové socialistické soustavy, stále ješ-**

tě nalézá, jak po ideové, programové, tak především po prakticko-politické stránce, svým postavením a vlivem ve společnosti, ve velmi nedobré situaci.

Pokud jde pro nás o velké historické poučení, to lze, jak již bylo řečeno, spatřit ve třicátých letech minulého století, kdy Evropu začal zachvacovat duch nacismu a fašismu jako produkt možného „řešení“ všeobecné krize kapitalismu. To, že se německý fašismus – nacismus, tato nejreakčnější a nejagresivnější politická síla imperialismu, skryla pod etiketu

„Národně socialistické, německé dělnické strany (NSDAP), byl manévr s cílem oklamat nejen pracující v Německu, ale i v ostatních částech Evropy. Získat nejen městskou a venkovskou maloburžoazii, ale zejména dělníky, na svou stranu. Heslem boje proti komunistickému pojetí socialismu, byl program negace marxismu, jako „židobolševismu“. Ve skutečnosti šlo o ovládnutí masy dělníků a ostatních pracujících i pod vlivem rasové čistoty a likvidace, nebo zotročení podřadných, negermánských národů.

KSČ **dokázala v roce 1935**, v souladu s projektem Komunistické internacionály, prosadit změnu taktiky boje. Opuštěním hesla „třída proti třídě“, přišla s vyhlášením politiky *Lidové fronty*, kdy přitom podporovala stávající vládu v jejím úsilí posílit obranu Československé republiky. Zároveň svými hlasy v parlamentu umožnila i zvolení E. Beneše jejím prezidentem.

Jak již bylo řečeno, **dnes i Česká republika se nachází v krizové situaci způsobené nejen vnějšími faktory všeobecné krize kapitalismu**, ale zejména neschopností vlády řešit politické, ekonomické a mezinárodní vztahy tak, aby nedocházelo k takovému poškozování občanů ČR na úkor globálních zájmů EU, USA a NATO. Pod tlakem stále víc a víc prosazovanému, neprůkazně definovanému Green Dealu a jeho „uhlíkové stopě“, pod tlakem oživené stupňující se ekonomické ilegální migrace do Evropy i podporou vojenského konfliktu na UK, preferovala a preferuje česká vláda uspokojování jiných zájmů než ČR. A to EU a vojenských i nevojenských potřeb Ukrajiny, místo toho, aby řešila problémy občanů vlastní země a poskytovala pomoc domácím firmám v nastartování jejich ekonomického růstu. Tvrzení vlády – jsme ve válce – bylo a je v rozporu s naší Ústavou. Přitom ignorovala a ignoruje základní lidská práva a každého, kdo mluví o nutnosti zastavení bojů a mírovém řešení konfliktu, označuje za člověka s proruskými a protiukrajinskými postoji. Ve válce na Ukrajině není ČR. **Není a nesmí to být „naše válka“, lidu České republiky.** ▶ ▶ ▶

K všelidové vlastenecké frontě

► ► ► **Je to imperialistická válka vedená proti Ruské federaci ze strany Spojených států, Evropské unie a NATO.**

Ve vztahu k aktivitám KSČM, je možné konstatovat, že se nedostatečně věnovala problematice výraznějšího zapojení do procesu nespokojenosti občanů s politikou současné vládní koalice, od září 2021. Zřejmě proto, že řešila jak dál, po 100 letech nezvolení svých poslanců do PS PČR. Byla nucena přijmout důležitá opatření jak personální, tak ekonomická a politická. Nové vedení přistoupilo k rekonstrukci organizační struktury a začalo věnovat pozornost ideologické práci. Předsedkyně strany K. Konečná aktivně prezentovala a prezentuje politiku KSČM, když naplno využívá možnosti své funkce europoslankyně, k aktivnímu oslovení veřejnosti. Bohužel se nepodařilo připravit a zveřejnit Nový program strany, neboť ten Kladenský již mnoho let neodpovídá potřebě současnosti. Je nutné formulovat politické cíle a formy práce strany, zejména s ohledem na mladou generaci v prohlubující se krizi kapitalismu. Provést analýzu a vytýčit cíle na základě dialektického a historického materialismu, vědeckého světového názoru.

KSČM by měla i na základě zkušeností z volebního uskupení pro volby do EP STAČILO, začít pracovat na hledání cesty k **vytvoření širokého politického, vlasteneckého uskupení** mimoparlamentních stran a hnutí. Inspirujícím je zde projekt, o který dlouhodobě usiluje bývalý místopředseda KSČM a současný ředitel Institutu české levice J. Skála. Blíže viz jeho novoroční video: Josef Skála - Na prahu nového roku 2024 (youtube.com) Jde o systém „kulatého stolu“, jednání a spolupráce rovnocenných zástupců politických stran, hnutí a iniciativ, na němž se dohodne společný program pro volby do PS PČR v souladu s původním pojetím priority zájmů lidu i podnikatelských subjektů České republiky na bázi zabezpečování ekonomického, sociálního a kulturního rozvoje lidu České republiky, jeho zájmů a potřeb.

Vztahy jednotlivých zástupců budou rovnocenné, založené na respektu, zbažené snahy prosazovat výlučně svoje specifické zájmy a neobracející pozornost k minulosti. V případě dosažení úspěchu ve volbách by zvolení zástupci důsledně dodržovali prosazování dohodnutých cílů a stali se důslednými obhájci

zájmů občanů ČR ve všech oblastech politiky, ekonomiky, sociální a kulturní oblasti, jak bude uvedeno v programu schváleném na principu jednomyslnosti. **Z naší strany, a nejen pro nás, by přitom měla být zachována naše komunistická identita.**

Podle našeho názoru jde o realistický projekt, který nepoškodí postavení KSČM, jež by v případě samostatné kandidátky, měla v dané situaci menší šanci prosadit se do PS ČR. Je třeba uvědomovat si, že naše společnost byla a je záměrně naočkovaná skrytým fašismem a zjevným ukrajinským neonacismem, pulzujícím pod falešným praporem obrany ukrajinské samostatnosti a péče o ukrajinskou „demokracii“. I to, že instituce NATO, EU a vlády ČR považují jakýkoliv jiný než jimi prezentovaný názor, za nepřijatelný a nepřátelský, hodný i trestního stíhání. Tyto okolnosti vyžadují vytvořit jinou alternativu pro dosažení možné změny, záchranu národní a státní identity v souladu se sociálními, kulturními a demokratickými tradicemi Československa a dnes ČR.

Z. Košťál a R. Košťál
21. května 2024

Pár postřehů k jednání sněmovny

Toto úterý (28. 5. 2024) proběhlo jednání sněmovny, opět věnované zamýšlené realizaci důchodové reformy v naší společnosti.

A opět proběhlo v zatímním klasickém scénáři, kdy Pětikolka úporně tvrdí, že žádná jiná alternativa, než prodloužit věk odchodu do důchodu neexistuje, a opozice ústy představitelů ANO a SPD tvrdí, že navýšování věku odchodu do důchodu není řešením a že toto navýšení bude všemi silami blokovat.

Tento scénář se opakuje již pár měsíců.

Nabízí se úvaha, že takovéto zásadní téma, by si jistě oprávněně zasloužilo nepoměrně širší, bezpochyby celonárodní diskusi, protože se týká celé populace.

A nejen diskusi, ale určitě širší fórum odborníků z řad ekonomů, sociologů, lékařů a představitelů politických stran a hnutí, které by velmi odpovědně téma posoudilo z hlediska jeho mnoha aspektů a navrhlo různé a širší alternativy řešení.

Předsedkyně poslaneckého klubu ANO Alena Schillerová ve svém vystoupení správně uvedla, že Koalice, kromě své koncepce důchodové reformy a opakování nutnosti prodloužení věku odchodu do důchodu, nezadala žádné průzkumné analýzy a studie, ignorovala i tvrzení ministerstva zdravotnictví, že stávající úroveň zdraví obyvatel republiky nemusí toto prodloužení bez problémů a potíží umožnit.

A správně poukázala na to, že je třeba hledat jiné způsoby a zdroje pro vyřešení vyhrcoujícího se rozporu mezi snižujícím se počtem práce schopného obyvatelstva a rostoucím počtem důchodců, a tedy i zvyšující se sumou, potřebnou na vyplácení důchodů.

Nabízí se otázka, proč vláda pětikoalice nehledá aktivně způsoby, jak zvýšit ekonomický potenciál naší republiky v makro i mikroměřítku, proč nepodniká kroky, které by v daleko vyšší míře uchovaly příjmy a důchody, vytvářené prací občanů naší republiky v této republice, proč se systematicky neprovádí analýzy a nehledají metody a nástroje ke snížení mandatorních výdajů státního aparátu?

O tom všem sice představitelé vlády mluví, ale nekonají! A přitom většina občanů vidí, že hodnoty, vytvářené jejich prací plynou do zahraničí, velké zisky bank do jejich zahraničních centrálních, státní aparát, přes proklamace, bují a množí se...

Za miliony občanů naší vlasti i já tvrdím, že je víc než na čase toto téma řešit. Co možná nejrychleji, ale především důsledně a s dlouhodobým konsensem celé společnosti. A to na základě skutečně odborných analýz a návrhů, za použití širokospektrálních metod a nástrojů. Zřejmě jen tak může být odsouhlasena důchodová reforma, která bude ku prospěchu celé společnosti, všem jejím občanům.

Luděk Dvořák

Mobilizační plán:

Každý úřad v naší zemi bude bránit jeden voják. Zbývající dva vojáci zaujmou kruhovou obranu Dejvic.

Snástupem populačních ročníků, jejichž mozek a psychika již byly formovány v prostředí digitálních technologií, se ze společnosti vytrácí kritická analýza, přijímání názorů na základě faktů a argumentů. Místo toho nastupuje sdílení a přijímání mediálně a digitálně šířených názorů. Autoritami se stávají pubertální a adolescentní influenceri a youtubeři. Poslouchat v televizních debatách většinu politiků mladé a střední generace je utrpení. Snad se ani nevejdou do definice homo sapiens.

Myšlenkovou operací patřící do nástrojů kritické analýzy je srovnávání (komparace). Srovnávání přináší poznání. V našem veřejném a mediálním prostoru se však s komparací setkáváme zřídka. Můžeme si položit otázku: „Není to proto, že z tohoto srovnání nemusí vyjít současná společnost nejlépe?“ Mladá a střední generace, které prošly totální indoktrinací ohledně bývalé společnosti, která sama sebe nazývala „reálný socialismus“, mají o této společnosti znalosti a názory, které se míjí se skutečností. (Příkladem je hloupá a primitivní propaganda ve videu 10 Mýtů o životě za komunistů v ČSSR! <https://www.youtube.com/watch?v=7SIOyjoVAUY>)

Ilustrujme operaci komparace na tématu, které je dlouhodobě v centru společenské pozornosti, a to jsou **důchody**. Ve společnosti reálného socialismu, s plánovanou netržní, a dle všeobecně sdíleného názoru, neefektivní ekonomikou, chodili do důchodu muži v šedesáti letech a ženy v průměru v 55 letech. A tato neefektivní socialistická ekonomika neměla problém tyto důchody financovat a neříkala seniorům: „Nejsou zdroje!“

V současné tržní efektivní ekonomice chodí muži i ženy do důchodu v téměř šedesáti pěti letech a ani tak naše úžasná efektivní tržní ekonomika bez přívlastků není schopna důchody financovat. Politici říkají seniorům: „Nejsou zdroje, proto musíme dále zvyšovat věk odchodu do důchodu nad 65 let.“

Ovšem na zvyšování platů politikům a stovky miliard na zbytečně drahá americká letadla zdroje jsou. Kdo mi vysvětlí, jak je možné, že v efektivní ekonomice, v níž ženy pracují o deset let déle než v neefektivní socialistické ekonomice, nelze důchody financovat. Politici a experti také při svých úvahách chybně považují jako dominantní nebo dokonce

Srovnání - myšlenková operace posilující kritické myšlení

jako jediný faktor důchodového problému demografii. Tento problém jsem analyzoval v článku „Mýty a chyby důchodové reformy“.

Po listopadu 1989 se důchody propadly a úrovně z roku 1989 dosáhly až v polovině nultých let, tedy zhruba po patnácti letech, kdy důchody dosáhly úrovně z roku 1989. Ovšem toto srovnání vychází z jakéhosi zmrazení ekonomiky a společnosti v roce 1989. Pokud bychom tento statický model nahradili dynamickým, musíme předpokládat, že od roku 1989 do roku 2005 by v reálném socialismu důchody rostly, a to dokonce při odchodu do důchodu v 55 letech.

Dalším tématem ke srovnání je **otázka bydlení**.

I v předchozí společnosti byla otázka bydlení závažným společenským problémem. Ovšem postupně, od roku 1948 do roku 1989, se situace zlepšovala. Před rokem 1948 pouze 8 % bytového fondu mělo splachovací toaletu a koupelnu. Za čtyřicet let bylo postaveno 2,4 milionu bytů. V osmdesátých letech již byt bez splachovací toalety a koupelny byl spíše výjimkou, která se vyskytovala především na vesnicích, u starých nerenovaných domů. I tak bych ani v roce 1989 bytovou situaci nepovažoval za ideální.

Občané se k bytům v předchozí společnosti dostávali několika způsoby. Kromě individuální výstavby byt dostávali od zaměstnavatele, od národního výboru nebo byt získali v rámci družstevní výstavby. Pokud na družstevní byt přispívali, jednalo se o částky, které nebyl problém zaplatit v rozmezí jednoho či dvou let. V druhé polovině osmdesátých let byl spuštěn program pro mladá manželství s věkem do 35 let. V jeho rámci mohli získat nevratnou půjčku (dotaci) ve výši 15 000 tisíc korun na pořízení bytu či stavbu domku.

V současné společnosti se od roku 1990 do sou-

časnosti bytový problém permanentně zhoršuje. V Praze je bytová krize vůbec nejhorší v celé Evropě a 130 až 180 tisíc českých domácností je ohroženo ztrátou bydlení.

Nyní je pro většinu mladých lidí byt nedostupný. A ti, kteří dosáhnou na hypotéku, ji často splácí až do důchodu. Je svobodný člověk, který je zadlužený?

Ve svém rozhodování je omezen nutností splácení dluhu. Tato povinnost je smyčka, která ho svírá a limituje jeho svobodu. Proto současný fi-

nanční kapitalismus usiluje o zadlužení států a každého občana.

Pro zvýšení dostupnosti bydlení se začaly pro mladé lidi stavět byty o 18 až 20 metrech čtverečních, s cenou kolem dvou milionů. Jak by tyto byty nazval Václav Havel, když panelákové 3+1 pro něho byly nedůstojnými králíkárnami, které budou nahrazeny důstojným bydlením. Nebyla to snad dezinformace? Ano, jsou nahrazovány těmito malometrážními byty. Nedůstojné králíkární mají nyní hodnotu více než 7 milionů a jsou pro mladé lidi nedostupné.

Situaci neřeší ani nájemní byty. Bytový fond byl převeden do soukromého vlastnictví a byty pronajímají vlastníci – investoři, pro které je pronajímání podnikáním, s cílem dosáhnout co největšího zisku. Proto také byla zrušena regulace nájemného, které je v mnoha zemích, včetně západních, standardem. Stát také oproti minulosti nestaví byty, aby neohrožoval podnikatelům byznys.

Nájem často tvoří největší a podstatnou část životních nákladů. Situaci ilustruji na mém příkladu. V osmdesátých letech jsem za byt 1+1 bez topení, s okny na dálnici platil měsíční nájem 170 Kč. V roce 2010, ještě před hlavním nárůstem cen nájemného, nájemné v tomto bytě bylo 12 tisíc Kč. Tedy sedmdesátinásobný nárůst. V osmdesátých letech bych z nájemného v roce 2010 zaplatil nájem na šest let nebo nájem sedmdesáti takových bytů.

Základní rozdíl v přístupu k bydlení v minulé a současné společnosti je, že **pro minulou společnost bylo bydlení základní životní potřeba, zatímco pro současnou společnost je bydlení příležitost k obohacování.**

Poslední příklad ke srovnání, již však pouze jako úloha k řešení nebo hádanka. **Od roku 1948 do roku 1989 se zvýšil národní majetek sedmkrát. Jak se změnil národní majetek od roku 1989 do současnosti?** Náповěda: V roce 1989 stát neměl žádné dluhy, a naopak jsme měli v řadě států pohledávky.

Petr Sak

Jediné, co by mohlo srazit Rusko na kolena, je členství v EU...

**Komunisté
odmítají
přítomnost
cizích vojsk
v ČR**

KSČM

www.kscm.cz
komunistickastranacechomoravy

KOMUNISTÉ VYZÝVAJÍ K AKTIVNÍMU ODPORU PROTI VLÁDĚ!

**Společně se postavme proti:
Vládnímu návrhu
„úsporných opatření“!
Destrukci penzijního systému!
Přítomnosti cizích vojsk
na území České republiky!**

KSČM

www.kscm.cz
komunistickastranacechomoravy

Obrazová KSČM | Zpracováno KSČM

VYMAŽEME FIALOVOU!

KSČM

**proti
CHUDOBĚ**

www.kscm.cz

komunistickastranacechomoravy

SMLOUVA S ĎÁBLEM

Tzv. „obránná smlouva“ s USA dojednaná za našimi zády vládou Petra Fialy zbavuje naši zemi dalších zbytků suverenity. Zároveň umožňuje U.S. ARMY využívat Českou republiku bez její kontroly.

Smlouva mimo jiné umožňuje:

- Ztrátu části suverenity České republiky
- Vybudování vojenských základů U.S. ARMY kdykoliv v průběhu 10 let
- Umístění jakéhokoliv druhu zbraní na území ČR
- Poskytnutí státního majetku a zařízení
- Nehlásit českým úřadům případné přečiny ze strany vojáků U.S. ARMY
- Oproštění od platby daní na území ČR (mj. DPH, daň z tabáku a pohonných hmot)

**Zapojte se, společně s komunisty,
do protestů proti této hanebné
tzv. „obránné“ smlouvě!**

Více na www.kscm.cz/smlouva

KSČM

FIALO, STAČILO!

KSČM

 www.kscm.cz

 [komunistickastranacehamoravy](https://www.facebook.com/komunistickastranacehamoravy)